

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: پرستاری داخلی - جراحی

عنوان درس: تحقیق در پرستاری

کد درس: ۱۹۵۰۰۸۰۶۰

نوع و تعداد واحد^۱: ۱/۵ واحد (۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نام مسؤؤل درس: دکتر رسول زاده

مدرس/مدرسان: دکتر نسرین رسول زاده و دکتر فاطمه جلالی نیا

پیش‌نیاز/هم‌زمان: -

رشته و مقطع تحصیلی: پرستاری / کارشناسی

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: پرستاری

محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی تهران

تلفن تماس: ۰۲۱۶۱۰۵۴۳۱۴

نشانی پست الکترونیک: rasolzan@sina.tums.ac.ir

^۱مشمول بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسئول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

در این درس دانشجویان با روش‌های متداول تحقیق در علوم پزشکی و نحوه استفاده از نتایج پژوهش‌های انجام شده آشنا شده تا با تلفیق آموخته‌های خود در این زمینه، جهت همکاری در فعالیت‌های پژوهشی آماده گردند.

در این درس با تدریس و ارائه مطالب علمی در زمینه فرآیند پژوهش، دانشجویان ضمن انتخاب یک مشکل از بین مشکلات مربوط به پرستاری، روش تحقیق مناسب را انتخاب نموده، یک طرح پژوهشی را به صورت گروهی ارائه می‌دهند. همچنین بر اهمیت و چگونگی رعایت نکات اخلاقی، به کارگیری نتایج تحقیقات در حیطه‌های مختلف پرستاری و چگونگی همکاری در انتشار این نتایج تاکید می‌گردد. این درس در دوبرخس تئوری و عملی ارائه می‌شود.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

آشنا کردن دانشجویان با اصول و روش تحقیق، و ایجاد توانایی فراگیران به منظور ارائه یک طرح پژوهشی بر اساس فرآیند پژوهش و همکاری آنان در طرح‌های پژوهشی مربوط به رشته پرستاری.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- ۱) روش علمی پژوهش و مراحل مختلف آنرا بیان کنند.
- ۲) چگونگی طرح مسئله و ویژگی‌های موضوع پژوهش را توضیح دهند.
- ۳) انواع، شرایط و نحوه تنظیم اهداف، سوالات فرضیه‌ها و پیش‌فرضهای پژوهشی را بیان نمایند.
- ۴) متغیر و انواع آن در پژوهش را تعریف کنند
- ۵) پژوهش‌ها را از جهات مختلف تقسیم‌بندی نموده و با انواع تحقیقات را با هم مقایسه نمایند.
- ۶) تعریف و ویژگیهای جامعه، نمونه و محیط پژوهش را بیان داشته روشهای مهم نمونه‌گیری را توضیح دهند.
- ۷) اهمیت و جایگاه اصول اخلاقی در تحقیق را بیان کنند.
- ۸) روشهای مختلف جمع‌آوری داده‌ها را توضیح دهند.
- ۹) فرآیند تجزیه و داده‌ها را بیان کنند.
- ۱۰) چگونگی بکارگیری نتایج تحقیقات در عمل را بیان نمایند.
- ۱۱) نحوه انتشار نتایج تحقیق را توضیح دهند.
- ۱۲) با بکارگیری فرآیند تحقیق یک طرح پژوهشی را تدوین نمایند.

* ترکیبی^۳

* حضوری

□ مجازی^۲ □

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- * یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- * یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- * سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- * بحث در گروههای کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- * یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- * یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

- ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.
- * سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
 - * بحث در گروههای کوچک
 - * یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
 - * یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

۱. Educational Approach

۲. Virtual Approach

۳. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/ تکالیف دانشجوی	نام مدرس/ مدرسان
۱	روش علمی پژوهش و مراحل آن و طرح درس	سخنرانی - پرسش و پاسخ	گوش دادن فعال/ شرکت در بحث / انجام فعالیت ارائه شده	دکتر جلالی نیا
۲	موضوع پژوهش و مرور متون	سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث	مطالعه پیش از کلاس/ گوش دادن فعال/ شرکت در بحث/ انجام فعالیت ارائه شده/	دکتر جلالی نیا
۳	اهداف، فرضیه، سوال های پژوهش	سخنرانی - پرسش و پاسخ	مطالعه پیش از کلاس/ گوش دادن فعال/ شرکت در بحث / انجام فعالیت ارائه شده /	دکتر جلالی نیا
۴	متغیر های پژوهش	سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث	مطالعه پیش از کلاس/ گوش دادن فعال/ شرکت در بحث / انجام فعالیت ارائه شده /انجام تکلیف فردی	دکتر رسول زاده
۵	انواع پژوهش	سخنرانی - پرسش و پاسخ -	مطالعه پیش از کلاس/ گوش دادن فعال/ شرکت در بحث/ انجام فعالیت ارائه شده/ انجام تکلیف فردی	دکتر رسول زاده
۶	جامعه، نمونه، و محیط پژوهش و روش نمونه گیری	سخنرانی - پرسش و پاسخ	مطالعه پیش از کلاس/ گوش دادن فعال / شرکت در بحث / انجام فعالیت ارائه شده / ارائه تکلیف فردی (متغیر و نوع پژوهش)	دکتر رسول زاده
۷	روش های جمع آوری داده ها	سخنرانی - پرسش و پاسخ	مطالعه پیش از کلاس/ گوش دادن فعال/ شرکت در بحث / انجام فعالیت ارائه شده	دکتر رسول زاده
۸	اصول اخلاقی در پژوهش ، به کارگیری نتایج تحقیقات در عمل و انتشار نتایج تحقیقات	سخنرانی - پرسش و پاسخ	مطالعه پیش از کلاس/ گوش دادن فعال / شرکت در بحث / انجام فعالیت ارائه شده / تکلیف فردی (جامعه، نمونه، و محیط پژوهش و روش نمونه گیری و روش جمع آوری داده)	دکتر جلالی نیا
۹	کار عملی گروهی (موضوع ، اهداف، فرضیه، سوال های پژوهش	واحدکار (پروژه ای) - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)	شرکت و همکاری در گروه /تحقیق کردن / تهیه خلاصه کار / ارائه بخشی از پروژه	دکتر رسول زاده و دکتر جلالی نیا

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱۰	کار عملی گروهی مرور متون	واحدکار (پروژه ای) - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) / کتابخانه	شرکت و همکاری در گروه / تحقیق کردن / تهیه خلاصه کار / ارائه بخشی از پروژه	دکتر رسول زاده و دکتر جلالی نیا
۱۱	کار عملی گروهی بیان مسئله	واحدکار (پروژه ای) - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)	شرکت و همکاری در گروه / تحقیق کردن / تهیه خلاصه کار / ارائه بخشی از پروژه	دکتر رسول زاده و دکتر جلالی نیا
۱۲	کار عملی گروهی متغیر / نوع پژوهش	واحدکار (پروژه ای) - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) / کتابخانه	شرکت و همکاری در گروه / تحقیق کردن / تهیه خلاصه کار / ارائه بخشی از پروژه	دکتر رسول زاده و دکتر جلالی نیا
۱۳	ارائه طرح تحقیق گروه ها جامعه، نمونه، و محیط پژوهش و روش نمونه گیری	واحدکار (پروژه ای) - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)	شرکت و همکاری در گروه / تحقیق کردن / تهیه خلاصه کار / ارائه پروژه	دانشجویان و دکتر رسول زاده و دکتر جلالی نیا
۱۴	ارائه طرح تحقیق گروه ها روش های جمع آوری داده ها	واحدکار (پروژه ای) - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) / کتابخانه	شرکت و همکاری در گروه / تحقیق کردن / تهیه خلاصه کار / ارائه پروژه	دانشجویان و دکتر رسول زاده و دکتر جلالی نیا
۱۵	ارائه طرح تحقیق گروه ها رعایت نکات اخلاقی	واحدکار (پروژه ای) - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)	شرکت و همکاری در گروه / تحقیق کردن / تهیه خلاصه کار / ارائه پروژه	دانشجویان و دکتر رسول زاده و دکتر جلالی نیا
۱۶	ارائه طرح تحقیق گروه ها کار عملی گروهی	واحدکار (پروژه ای) - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)	شرکت و همکاری در گروه / تحقیق کردن / تهیه خلاصه کار / ارائه پروژه	دانشجویان و دکتر رسول زاده و دکتر جلالی نیا

وظایف و انتظارات از دانشجو (منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است. وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس^۱)

- معلومات و زیربنای علمی لازم جهت فراگیری مطالب مورد نظر را کسب کنند.
- مقررات مربوط به پوشش حرفه‌ای (طبق کوریکولوم رشته پرستاری) را رعایت نمایند
- کدهای اخلاق حرفه‌ای را در ارایه فعالیت‌ها در نظر داشته و رعایت نمایند باشند.
- با استفاده از مطالب تدریس شده سعی در گسترش معلومات خود از طریق مطالعات کتابخانه‌ای نموده و یافته‌های پژوهش‌های جدید را در جهت بهبود کیفیت آموزش به بیمار بکار گیرند.
- با کاربرد منابع علمی جدید و یافته‌های حاصل از پژوهش‌ها تکالیف خود را تهیه کنند.
- مسئولیت یادگیری هر چه بیشتر خود را به عهده گرفته و با راهنمایی اساتید برنامه‌های آموزشی خود را پیگیری کنند.
- در تمام جلسات کلاس درس بدون تاخیر حضور یابند و در صورت تاخیر بیش از ۵ دقیقه از ورود به کلاس اجتناب کرده و بدین ترتیب در حفظ نظم کلاس سهیم باشند.
- با استفاده از مهارت‌های گوش دادن و دادن بازخورد، در بحث‌های کلاس بطور فعال شرکت نمایند.
- تکالیف محوله را با استفاده از منابع علمی به روز تهیه و در زمان مقرر ارائه دهند. شامل:
 - انتخاب یک مشکل پرستاری، تنظیم یک طرح پژوهشی به صورت گروهی و تحویل آن به صورت کتبی به استاد.
- انجام تمرینات مرحله‌ای که توسط استاد مربوطه به گروه‌های دانشجویی ارائه می‌گردد.
- در امر ارائه مطالب آموزشی محوله توسط استاد آمادگی لازم را داشته و داوطلب باشند.
- تحت نظر استاد برنامه آموزشی خود را پیگیری و نیازهای آموزشی خود را اعلام و دنبال نمایند.
- در آزمونهای میان‌ترم (در صورت برگزاری امتحان) و یا تکالیف دیگری که برای دانشجویان مشخص می‌شود، شرکت و ارائه نماید
- غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷ ساعت‌های کلاس) نداشته باشند (در صورت غیبت بیش از حد مجاز حق شرکت در امتحان از آنان سلب و نمره صفر برای آنان منظور خواهد شد).
- آیین‌نامه اخلاق پرستاری در جمهوری اسلامی و قوانین و مقررات را رعایت نمایند

۱. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

روش ارزیابی دانشجو:

ارزشیابی تکوینی (انجام تکالیف و پاسخ به سوالات و انجام تمرینات گروهی. و رعایت قوانین کدهای اخلاقی و پوشش حرفه ای) و تراکمی (امتحان پایان ترم) انجام می شود.

۱	حضور فعال و انجام تمرین های مرحله ای در زمان تعیین شده، رعایت پوشش حرفه ای و کدهای اخلاق	۱۵ درصد
۲	انجام مرحله ای و پایانی طرح تحقیقاتی گروهی (پورت فولیو)	۳۲ درصد
۳	آزمون پایانی (آزمون کتبی)	۵۳ درصد
	جمع	۱۰۰ درصد

توجه : در صورت مجازی شدن طریقه ارزشیابی مجدد اعلام می شود .

بلوپرینت طراحی آزمون^۱:

ردیف	اهداف و محتوای آموزشی	نوع سوال	تعداد سوال	زمان هر سوال
۱	روش علمی پژوهش و مراحل آن	MCQ	۳	۱
۲	موضوع پژوهش و مرور متون	MCQ	۳	۱
۳	اهداف، فرضیه، سوال های پژوهش	MCQ	۳	۱
۴	متغیر های پژوهش	MCQ	۳	۱
۵	انواع پژوهش	MCQ	۳	۱
۶	جامعه، نمونه، و محیط پژوهش و روش نمونه گیری	MCQ	۳	۱
۷	روش های جمع آوری داده ها	MCQ	۳	۱

^۱ منظور جدول مشخصات آزمون است که تعداد و نوع سوال برآورده شده برای هر هدف آموزشی و حیطه یادگیری را به منظور اطمینان از پوشش محتوایی کامل آزمون و بالابردن روایی محتوای آن مشخص می کند.

۱	۴	MCQ	اصول اخلاقی در پژوهش ، به کارگیری نتایج تحقیقات در عمل و انتشار نتایج تحقیقات	۸
۲۵ دقیقه	۲۵			جمع

منابع: منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

- ۱- Burns, N & ,Groves,S.(last Edition).*Understanding Nursing Research*. Philladelphia: W.B. Saunders.
- ۲- Polit, D & ,Hungler ,B. Beck , C. (last edition).*Essentials of Nursing Research: Methods, Appraisal, and Utilization*.hilladelphia: lipincott.

۳- روزنر ب..*اصول آمار زیستی*. ترجمه حقانی ح. و جمشیدی ر.ا. تهران: گواهان.آخرین چاپ

۴- عابد سعیدی ژ، امیر علی اکبری . *روش تحقیق در علوم پزشکی و بهداشت*. تهران. د.ع.پ. شهید بهشتی.آخرین چاپ

۵- معماریان ، ربابه . محمد خان کرمانشاهی ، سیما. رضا ماسوله، شادمان. کاربرد اصول و روش های تحقیق در پرستاری (آخرین چاپ).

چاپ : تحفه : بشری.آخرین چاپ

منابع برای مطالعه بیشتر: در ضمن درس ارائه خواهد شد.